

Cải thiện kỹ năng nói tiếng Anh thông qua kỹ thuật thu âm giọng nói cho sinh viên không chuyên Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội

Vương Thúy Vân*

*ThS Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội

Received: 06/11/2023; Accepted: 15/11/2023; Published: 23/11/2023

Abstract: With the development of information technology, utilizing digital tools in teaching and learning English, especially practicing speaking skills to help learners enhance the fluency and effective communication. students in general and particularly those at Hunre University are facing several obstacles and difficulties while learning English, especially in speaking skills. In order to enhance the efficiency of self-study for students and teaching speaking skill, this article introduces steps to use recording technique in teaching and boosting students' speaking skills.

Keywords: Recording technique, English speaking skills, speaking competence, Hunre University, reality, students, practical activities, outside the classroom.

1. Đặt vấn đề

Việc hướng dẫn cho sinh viên (SV) phương pháp xây dựng kế hoạch học tập, tự rèn luyện các kỹ năng, đặc biệt là kỹ năng nói tại nhà là một nhiệm vụ cần thiết đối với các giảng viên tiếng Anh. Có rất nhiều phương pháp để tạo môi trường và cơ hội cho SV thực hành kỹ năng nói, trong đó kỹ thuật thu âm giọng nói được xem là một trong những hình thức hiệu quả có thể áp dụng. nghiên cứu này được thực hiện nhằm ứng dụng kỹ thuật thu âm như một công cụ trong hoạt động dạy và học kỹ năng nói cho SV năm nhất. Thông qua quá trình ứng dụng kỹ thuật thu âm vào thực tế, nghiên cứu cũng đề xuất các bước ứng dụng kỹ thuật thu âm vào quá trình dạy và học kỹ năng nói một cách hiệu quả. Bài báo nghiên cứu hành động được sử dụng để kiểm tra tính hiệu quả của kỹ thuật thu âm đối việc tự học, tự rèn luyện kỹ năng nói của SV Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội.

Nghiên cứu được thực hiện tại một vài lớp học tiếng Anh 1 với sĩ số 47 SV không chuyên. Nghiên cứu được thực hiện thông qua phương pháp nghiên cứu hành động. Quá trình nghiên cứu bắt đầu từ việc lên kế hoạch, hành động, quan sát, theo dõi và phản ánh việc thực hành kỹ năng nói tiếng Anh thông qua kỹ thuật thu âm của SV. Dữ liệu thu thập được từ 3 công cụ chính bao gồm: phỏng vấn, phiếu điều tra và nhật ký giảng viên.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm về kỹ năng nói

Có rất nhiều định nghĩa khác nhau về kỹ năng nói đã được nhiều nhà nghiên cứu đề xuất trong việc học

ngôn ngữ. Theo Burns & Joyce (1997), nói được định nghĩa là một quá trình tương tác xây dựng ý nghĩa liên quan đến việc sản xuất, tiếp nhận và xử lý thông tin. Hình thức và ý nghĩa của nó phụ thuộc vào ngữ cảnh mà nó xảy ra, những người tham gia và mục đích của hoạt động nói. Theo Chaney (1998), hoạt động nói là quá trình tạo ra ý nghĩa và chia sẻ ý nghĩa bằng cách sử dụng các ký hiệu ngôn ngữ và phi ngôn ngữ trong các ngữ cảnh khác nhau, về mặt lý thuyết, theo O'Grady (1996), nói đó là một hoạt động trí óc, là một quá trình tâm lý mà người nói đặt một khái niệm tinh thần vào một hình thức ngôn ngữ nào đó như từ, cụm từ và câu được sử dụng để truyền tải một thông điệp đến người nghe. Fulcher và Davidson (2006) nêu ra năm thành phần của kỹ năng (KN) nói là: a) Phát âm, giúp người học tạo ra ngôn ngữ nói rõ ràng; b) Ngữ pháp, cần thiết để người học tạo nên câu đúng trong hội thoại; c) Từ vựng, hiểu biết về nghĩa và cách dùng từ; d) Lưu loát, khả năng nói trôi chảy và chính xác; e) Hiểu, khả năng tiếp nhận và xử lý diễn ngôn, để nắm bắt được ý nghĩa. Năng lực kỹ năng nói của người học sẽ không cao nếu họ không phát âm được từ mà họ cần sử dụng, không vận dụng được kiến thức ngữ pháp và từ vựng thích hợp vào quá trình nói. Và quá trình truyền thông liên cá nhân sẽ bị tắc nghẽn nếu người nói/ người nghe không có khả năng giải mã thông tin mà họ nhận được.

2.2. Kỹ thuật thu âm giọng nói

Các công cụ công nghệ đã được coi là cách giúp SV cải thiện các kỹ năng ngôn ngữ, trong đó có kỹ năng nói, như Internet, podcast, thu âm, video, phần

mềm,... Một trong những công cụ ghi âm giọng nói đầu tiên được sử dụng trong việc giảng dạy ngôn ngữ là băng cát-set. Ngày nay, sự phát triển của công nghệ thông tin và mạng internet đã cải thiện đáng kể tính khả thi của việc kết hợp các công cụ này và mở rộng khả năng sử dụng công cụ ghi âm trong giảng dạy ngôn ngữ. Công nghệ cho phép người học ghi lại giọng nói của họ và truyền tải các tệp âm thanh một cách dễ dàng. Thư thoại, podcast và blog âm thanh đã trở thành những phương tiện phổ biến để kết hợp các hoạt động nói bên ngoài lớp học.

Các công cụ ghi âm giọng nói đã được giới thiệu và sử dụng theo nhiều cách khác nhau trong việc giảng dạy ngôn ngữ nhằm cung cấp cho người học những cơ hội để tạo ra sản phẩm lời nói (oral output) “Kỹ thuật thu âm cho phép SV ngôn ngữ thực hành và nâng cao kỹ năng nói của họ bên ngoài lớp học đồng thời nhận được những phản hồi về chất lượng sản phẩm của chính họ” (Pop, Tomuletiu, & David, 2011, trang 1199). Nhiều nghiên cứu và lý thuyết cho rằng sản phẩm đầu ra (oral output) là yếu tố cần thiết cho việc học ngôn ngữ thứ hai. Swain và Lapkin (1998) cách để xuất để tăng chất lượng sản phẩm đầu ra (oral output) từ người học là ghi âm để người học có thể nghe lại, đánh giá và chỉnh sửa sản phẩm đã thu âm của mình. Sau đó, giáo viên có thể lắng nghe và cung cấp phản hồi và góp ý về kết quả hoạt động nói của họ và yêu cầu SV cải thiện bản thu âm.

Nhiều nghiên cứu trước đó đã chỉ ra tính hiệu quả của kỹ thuật thu âm trong quá trình học và dạy kỹ năng nói. các nghiên cứu về việc sử dụng kỹ thuật thu âm (voice recording) chỉ ra rằng phương pháp không chỉ có ảnh hưởng tích cực tới sự cải thiện kỹ năng nói của người học mà còn giúp họ xây dựng sự tự tin, tạo hứng thú trong việc học.

2.3. Hiệu quả của việc sử dụng kỹ thuật thu âm trong quá trình dạy và học kỹ năng nói

2.3.1. Kỹ thuật thu âm tạo môi trường rèn luyện thường xuyên giúp cải thiện kỹ năng nói của SV

Trong nghiên cứu này, SV được yêu cầu thu âm tối thiểu 1 audio/ tuần như một phần bài tập về nhà. Theo dõi quá trình thực hành thu âm của SV, với tần suất thực hành liên tục, đã cho thấy sự cải thiện đáng kể của từng cá nhân về nhiều mặt bao gồm; phát âm. độ trôi chảy, tốc độ nói và sự chuẩn xác về ngữ pháp khi nói.

Về kỹ thuật phát âm, nhờ nhận được những phản hồi của giảng viên sau mỗi audio, SV đã biết tự sửa lỗi trong phát âm tiết cuối, trọng âm của từ, và đặc biệt là lỗi phát âm thiếu âm cuối /s/, /es/, /ed/. Dần dần ở

những audio sau, SV đã chú ý hơn về ngữ điệu để làm cho bài nói của mình trôi chảy hơn.

Ngoài ra, lỗi ngữ pháp trong việc thành lập câu cũng có nhiều cải thiện. Trong những clip đầu tiên, đa phần các câu nói của SV cũng có lỗi về ngữ pháp như không chia động từ, phát âm thiếu /ed/. Tuy nhiên, qua quá trình thực hành hệ thống các bài luyện tập, nhận được sự phản hồi của giảng viên và bạn bè, SV dần dần chú ý hơn để khắc phục các lỗi ngữ pháp khi nói.

Trước khi nộp audio cuối cùng, SV có thể thu âm nhiều lần cho tới khi hài lòng với bản thu âm cuối cùng, SV đã dần khắc phục được phần nào việc nói bị gián đoạn, ngập ngừng, thiếu ngữ điệu, ở cuối kỳ, nhờ có quá trình thu âm và rèn luyện kỹ năng nói liên tục, SV đã thể hiện sự cải thiện rõ rệt khả năng nói của mình trước lớp thông qua các hoạt động lớp học: thảo luận nhóm, làm việc theo cặp, thuyết trình... 85% SV được khảo sát cảm thấy tự tin và thoải mái hơn khi tham gia vào các hoạt động trên lớp so với đầu kỳ.

Khi được phỏng vấn, SV đều khẳng định sự tiến bộ của bản thân trong kỹ năng nói tiếng Anh, SV ý thức được việc rèn luyện kỹ năng nói là một quá trình thực hành liên tục và cần có môi trường. “*Em cảm thấy kỹ năng nói của mình cải thiện rõ rệt sau một kỳ, em không còn ngại nói tiếng Anh như trước và phát âm của em cũng rõ ràng, chuẩn xác hơn.*”

2.3.2. Kỹ thuật thu âm tạo động lực, tăng sự tự tin, sáng tạo cho SV

Xét về môi trường thực hành, khi SV thực hành thu âm ngay tại nhà hay ở những không gian yên tĩnh, SV sẽ không phải chịu áp lực đám đông hay chịu tác động của những yếu tố ngoại cảnh khiến bản thân không cảm thấy thoải mái, thiếu tự tin. Nhờ đó, SV có thêm thời gian chuẩn bị ý tưởng, câu cú và cấu trúc ngữ pháp để làm cho bài nói của mình hoàn thiện hơn. Khi được hỏi, hầu hết SV đều thừa nhận: “*Em phải search thông tin, đọc các bài viết và lên ý tưởng thật kỹ, thu đi thu lại, có khi còn viết ra trước khi thu âm.*” Quá trình này không chỉ giúp SV trau dồi ý tưởng, biết thêm các từ vựng liên quan tới chủ đề nhờ quá trình tự tìm tòi mà còn tăng mức độ chuẩn xác của bài thu âm.

Bên cạnh việc trau dồi ý tưởng, tích lũy từ vựng, SV còn phát triển sự tự tin và động lực học tiếng Anh ngay trong lớp học. Từ nhật ký của giảng viên, “*Số với các hoạt động thực hành tại lớp ở những buổi đầu tiên, ở cuối học kỳ, SV đã tương tác nhiều hơn với bạn bè trong các hoạt động nhóm, SV thể hiện sự vui vẻ, hào hứng và nhiều năng lượng hơn trong lớp học.*” Qua đó thấy được rằng quá trình thu âm và rèn luyện tại nhà đã giúp các em xem việc nói là hoạt động

thường xuyên liên tục, như một bước đà chuẩn bị cho việc giao tiếp, trao đổi trực tiếp với mọi người xung quanh một cách trôi chảy và tự nhiên. Trong một lớp học ngoại ngữ, kỹ năng nói có ảnh hưởng quan trọng tới bầu không khí và tinh thần của lớp học. Nhờ sự cải thiện về phát âm, độ trôi chảy trong quá trình nói, SV tham gia sôi nổi hơn vào các hoạt động ở lớp, động lực học tiếng Anh nói chung nhờ đó cũng được cải thiện rõ rệt. Vì vậy, hoạt động ghi âm góp phần thúc đẩy bầu không khí học tập năng động, lấy người học làm trung tâm, thay vì học bằng cách ghi chép theo phương pháp truyền thống, việc học chủ yếu được diễn ra thông qua thực hành.

2.3.3. Sản phẩm thu âm giúp giảng viên có căn cứ đánh giá, phản hồi và sửa lỗi cho SV

Trong quá trình học, rất nhiều SV trong lớp ít tương tác, phát biểu ý kiến trong lớp học để thể hiện kỹ năng nói của mình trước lớp vì những lý do khác nhau. Việc lựa chọn giải pháp thu âm bài nói cho phép giảng viên có thể kết nối tới các SV với những môi trường học tập và năng lực riêng, ở nghiên cứu này, các em có thể sử dụng điện thoại thông minh hoặc máy tính, thu âm bài nói và nộp lên hệ thống google classroom của lớp học theo từng tuần. Thông qua các bài thu âm, giảng viên nắm được năng lực thực sự của từng em, làm căn cứ đánh giá, gửi phản hồi tới từng SV thông qua hệ thống google classroom.

Trong quá trình thực hiện và sau mỗi audio thu âm, SV sẽ nhận được các phản hồi không chỉ từ giảng viên mà còn từ phía các bạn trong lớp, điều này có vai trò tác động rất lớn đến động lực, ý thức và tính chủ động học tập của SV. Ngoài các bài thu âm của mình, SV còn có thể nghe audio của bạn bè, từ đó học hỏi thêm về ý tưởng và nhận ra những khuyết điểm của bạn để tránh lặp lại trong bài nói của mình. Đối với giảng viên, ngoài việc gửi phản hồi trong phần nhận xét của hệ thống, giảng viên có thể tổng hợp một số lỗi sai và các vấn đề thường gặp của SV, từ đó có định hướng phù hợp trong quá trình giảng dạy và tập trung vào các vấn đề SV cần cải thiện nhiều hơn.

2.4. Các bước áp dụng kỹ thuật thu âm nhằm cải thiện kỹ năng nói cho SV

Kỹ thuật thu âm được SV thực hành hàng tuần như một bài tập về nhà theo từng chủ đề của buổi học. Cuối mỗi buổi học, giảng viên nêu chủ đề trước lớp, hướng dẫn và định hướng một số ý tưởng, nguồn thông tin tham khảo để SV tìm tòi và thực hành tại nhà. SV nhận phản hồi về bài thu âm thông qua hệ thống google classroom của lớp học hoặc phản hồi trực tiếp từ giảng viên vào đầu buổi học sau. Nghiên cứu đề xuất một số

bước nhằm áp dụng kỹ thuật thu âm một cách hiệu quả

Bước 1: Nêu chủ đề và lên ý tưởng (giảng viên và SV) Giảng viên nêu chủ đề bài nói, giảng viên và SV cùng lên ý tưởng về nội dung thông qua hoạt động mind map, thảo luận theo cặp, thảo luận nhóm, tham khảo thông tin trên mạng internet,

Bước 2: Lập dàn ý (SV)

SV tra cứu thông tin, chuẩn bị nội dung, tra từ vựng tại nhà.

Lập dàn ý cho bài nói, có thể viết kịch bản và nội dung chi tiết trước khi thu âm.

Bước 3: Luyện nói và tự kiểm tra bài nói (SV)

Luyện tập nhiều lần trước khi thu âm.

Nghe lại bài nói, phát hiện lỗi sai và tự sửa lỗi: phát âm, ngữ pháp, cách diễn đạt, nội dung,

Thu âm bài hoàn thiện và tải lên hệ thống/ giao diện chung của lớp học.

Bước 4: Đánh giá và phản hồi (giảng viên, SV, bạn cùng lớp)

Giảng viên nghe bản thu âm, gửi đánh giá, phản hồi tới SV hoặc các bạn sinh viên làm việc theo cặp, nhận xét bài làm của nhau.

Thu âm lại bài nói sau khi được đánh giá, phản hồi (nếu cần).

3. Kết luận

Nghiên cứu chỉ ra rằng việc áp dụng phương pháp thu âm trong việc thực hành kỹ năng nói cho SV mang lại nhiều kết quả tích cực tới hoạt động dạy và học tiếng Anh. Với những ưu điểm của kỹ thuật thu âm mang lại, việc dạy và học kỹ năng nói thông qua hình thức thu âm sẽ hình thành và rèn luyện cho người học sự chủ động điều khiển quá trình học tập của mình, phát huy nội lực tự học, tự tìm tòi.

Tài liệu tham khảo

1. Florez, M. C. (1999). Improving adult English language learners' speaking skills. Eric Digest.
2. Thornbury, S. (2005). How to teach speaking: Longman Harlow
3. Harmer, J. (2001). The practice of English language teaching. Harlow: Pearson education.
4. Bailey, K. M. (2003). Speaking - Practical English language teaching. NY: McGraw Hill companies, Inc.
5. Larson, B. E. and Keiper, T. A. (2002). Classroom Discussion: Learning in two arenas- Contemporary Issues in technology and Teacher Education. Western Washing University.
6. Garrett Smith (2018) Teaching Speaking in Non-Academic Contexts. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/9781118784235.eelt0257>